

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 907
Tarih: 13.04.2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Yolsuzlukla Mücadele” konusunda gerekli çalışmaların yapılması için Anayasanın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

Hasip KAPLAN
Şırnak Milletvekili
BDP Grup Başkan Vekili

GEREKÇE

Türkiye’de 81 il özel idaresi, 3 bin 226 belediye, 34 bin 600 köy, binin üzerinde mahalli idare birliği, bünyesinde bilinmeyen sayıda işletme, çoğunluğu belediyelere ait bine yakın şirket, 50’ye yakın vakıf, yine bilinmeyen sayıda döner sermaye ve fon bulunuyor. Belediyelerde şirketler hariç 450 bin, özel idarelerde 10 bin personel istihdam ediliyor. Böyle bir kamu örgütlenmesini merkeziyetçi anlayışla yürütmek mümkün değil. Mali yapı karmaşık ve verimsiz, yerel vergi tabanı düşük, Hazine’nin belediyelerin dış borçlanmasına sağladığı garantiler mali disiplini bozuyor, belediyelerde sağlıklı bir borç yönetimi bulunmamaktadır.

Dünya Bankası desteğiyle Hazine’de yürütülmekte olan “Türkiye’de kamuda etkin yönetimin sağlanması ve yolsuzluğun önlenmesine yönelik reform ve politikalar” konulu çalışmada yolsuzlukla mücadeleye dönük 16 değişik alan belirlendi. Bu konularda mevcut durum ve yapılması gerekenler de detaylı bir şekilde ortaya kondu. Yapılan çalışma sonucu; yolsuzlukla mücadele mevzuatının caydırıcı olmadığı, kamuda ücret adaletsizliği yaşandığı, kara para takibinin zor olduğu, ihale, personel rejimi, denetim, sağlık, gümrük, mahalli idare reformlarının yapılmasının zorunlu olduğu belirtilmektedir.

AB 2009 İlerleme raporunda, yolsuzlukla mücadele konusunda sınırlı ilerleme kaydedildiği, Avrupa Konseyi Yolsuzluğa karşı devletler grubu (GRECO) tavsiyelerinin dikkate alınmasına, kamu görevlileri etik kurulunun etkili çalışmadığı, milletvekili dokunulmazlıklarının yolsuzluklara ilişkin davalarda sınırlandırma getirdiğine dikkat çekilmektedir.

Türkiye’nin kamu muhasebe sistemi ihtiyaca cevap veremez hale gelmiştir. Bütçenin bir yansıması olarak aşırı derecede bölük pörçük bir görüntü sergilenmekte, zamanında ve kapsamlı bilgi sunmada yetersiz kalmaktadır.

Kamu Satın alma (İhale) Sistemi Reformu yeterli değildir. Bütçenin kapsam ve şeffaflığının, uygun politikaların üretilmesine ve performans değerlendirmesi yapmaya olanak verecek şekilde genişletilmesi: Mevcut bütçe yapısı, kamu gelir ve harcamalarının önemli bir bölümünü dahi kapsamıyor.

Türkiye’de kamu hizmetlerinin yapısı ve işlevleri ekonominin gelişme hızını yakalamamaktadır. Kamuda ücretler, rekabet esasına göre belirlenmemekte ve eğitim fırsatları sınırlı kalmaktadır.

Kamu denetimi uluslararası standartlara göre yetersiz kalıyor. İdari denetime ağırlık veriliyor, performans ya çok az ya da hiç önem verilmiyor. Uluslararası standartlara uygun bir denetim reform programı geliştirilmedi. Bankacılığa ilişkin yasal, düzenleyici ve uygulamaya yönelik sistem yetersizdir.

Türkiye'deki sağlık hizmetleri çok karmaşık bir yapıda ve ihtiyacı etkin şekilde karşılamaktan uzaktır. Sağlık hizmetlerine erişimde eşitsizlikler gözlenmekte, kaynaklar verimsiz kullanılmakta, yönetimde etkinlik sağlanamamaktadır. Gümrük teşkilatının yeniden yapılanması, işlemlerin kolaylaştırılması, gümrüklerde etkin denetimin sağlanması, bilgisayar ağının güçlendirilmesi ve gümrük kapılarının modernize edilmesi gerekli.

Cumhuriyet Başsavcılıkları ve mahkemelerin iş yükü fazlalığı ve uzmanlaşmanın eksikliği, soruşturma ve davaların makul sürede sonuçlandırılmasını engelliyor. Yargıtay'da iş yükü nedeniyle binlerce dava zamanaşımına uğramıştır.

Mahkemeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ve kolluk teşkilatı çağdaş düzeyde yapılandırılmadığı, ekonomik ve mali suçlarda uzmanlaşmaya gidilmediği için; ilgili birimler teknik donanım, personel bakımından yetersizdir.

Kara paranın aklanması ile etkin mücadele yapılamamaktadır. Kurumların bünyelerinde merkezi veri tabanı bulunmayışı tam ve zamanında bilgi edinmeyi engelliyor, mal varlıklarının takibini zorlaştırıyor. Kara para konusunda Mali Suçlar Araştırma Kurumu yapılanmasından kaynaklanan sorunlar da vardır.

Bu nedenlerle, yolsuzlukla mücadele için; Meclis Araştırma komisyonu kurulmasında yarar bulunmaktadır.